

Interne evaluatie stichting SVB-BGT

Effectiviteit, interne organisatie en toekomstperspectief

Interne evaluatie stichting SVB-BGT

Effectiviteit, interne organisatie en toekomstperspectief

Joland van der Heijden

Versie	Versiedatum	Opmerking
0.1 (concept)	29 mei 2026	Concept t.b.v. het bronhoudersoverleg
0.2 (concept)	5 juni 2026	Concept t.b.v. het bestuursoverleg
1.0 (definitief)	29 juli 2026	Definitief
1.0.1 (definitief)	9 september 2026	Definitief (Aanpassing na opmerkingen vanuit bronhoudersoverleg)

Managementsamenvatting

Met deze interne evaluatie is beoordeeld in hoeverre stichting SVB-BGT haar statutaire doel realiseert en of haar interne organisatie doelmatig is ingericht. Op basis van individuele interviews met bestuursleden, BO- en OOB-leden en ketenpartners van de deelnemers tekent zich een consistent beeld af.

Doel van de organisatie

Stichting SVB-BGT vervult een erkende en waardevolle rol als platform voor gezamenlijke standpuntvorming en belangenbehartiging van de BGT-bronhouders. Met name de functie als 'vooroverleg' in de bredere governance wordt door vrijwel alle respondenten als onmisbaar ervaren. Tegelijkertijd signaleren respondenten dat de stichting in de loop der jaren is verschoven richting een overleg- en belangenbehartigingsorganisatie, waarbij de operationele ondersteuning van individuele bronhouders is afgenomen.

Interne structuur

De interne structuur met bestuur met de twee commissies bronhoudersoverleg (BO), operationeel overleg bronhouders (OOB), de regio's en de ondersteuning vanuit het secretariaat worden als logisch en werkbaar ervaren, maar kent wel verbeterpunten. De verbinding tussen de lagen, met name tussen BO en OOB en tussen OOB en de regio's verdient versterking.

Het bestuur heeft sinds 2020 een relatief passieve rol, maar dit paste bij de situatie. Er waren in de afgelopen jaren nauwelijks ontwikkelingen die actie vanuit het bestuur vereisten. De doorontwikkeling van het IMGeo informatiemodel en van de IT-voorzieningen stond stil en de governance rond de georegistraties bood geen concrete mogelijkheden om momentum te geven en houden bij de doorontwikkeling van de BGT. Inzet vanuit het bestuur was hierdoor niet nodig.

Bestaansrecht

De vraag of SVB-BGT voldoende bestaansrecht heeft wordt door alle respondenten bevestigend beantwoord. Er zijn op dit moment diverse ontwikkelingen die grote gevolgen gaan hebben voor de bronhouders. Denk hierbij aan de doorontwikkeling van de IT-voorzieningen, modernisering van het informatiemodel, BGT 3D en IBRO/Mercator.

SVB-BGT wordt door alle respondenten gezien als het platform waarop de bronhouders gezamenlijk stelling kunnen nemen, en van waaruit de begeleiding van bronhouders kan worden gefaciliteerd.

Organisatievorm

De stichting wordt als functionele organisatievorm beschouwd, met name met het oog op de toekomstige ontwikkelingen. Voor het huidige takenpakket waarbij de stichting voornamelijk werkt aan communitybuilding en belangenafstemming tussen bronhouders is een lichtere organisatievorm te overwegen, maar gezien de toekomstige ontwikkelingen is het belangrijk om een organisatievorm te behouden met voldoende financiële en organisatorische slagkracht. Ontbinden van de stichting is daarmee niet wenselijk.

Aanbevelingen

De evaluatie resulteert in vijf aanbevelingen, gericht op het vergroten van de ambitie, het versterken van de interne cohesie en het beter benutten van de aanwezige structuren.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Aanleiding en doel	6
1.3	Methodologie	6
2	Effectiviteit van stichting SVB-BGT	7
2.1	Realisatie van de statutaire doelstellingen	7
2.2	Concrete resultaten	8
2.3	Kansen voor grotere effectiviteit	8
3	Interne organisatie	9
3.1	Samenwerking tussen de geledingen	9
3.2	Besluitvorming en financieel beheer	10
3.3	Verbeterpunten interne organisatie	10
4	Externe samenwerking	11
4.1	Relaties met externe partners	11
4.2	Relatie met individuele BGT-beheerders	11
5	Bestaansrecht en toekomstperspectief	12
5.1	Bestaansrecht	12
5.2	Toekomstige ontwikkelingen	12
5.3	Organisatievorm	13
6	Conclusies en aanbevelingen	14
6.1	Conclusies	14
6.2	Aanbevelingen	14
	Bijlage 1. Leidraad voor de individuele gesprekken	15
	Bijlage 2. Lijst respondenten	17

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Het Samenwerkingsverband van Bronhouders van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (SVB-BGT) kende een duidelijke transitie van een intensief opbouw- en transitieproject naar compacte stichting gericht op samenwerking tussen bronhouders en kwaliteitsmanagement.

Opbouwfase

Bij de introductie van de Wet BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) stonden de zeven verschillende bronhoudergeledingen (gemeenten, provincies, waterschappen, Rijkswaterstaat, ProRail, Ministerie van Defensie en de toenmalige EZ/LNV-diensten) voor de opgave om één landsdekkende, grootchalige digitale kaart van Nederland samen te stellen.

Het op elkaar laten aansluiten van de diverse systemen en bronnen was complex. Denk aan overlap, gaten tussen grenzen en uiteenlopende technische standaarden, etc. Om deze kloof te overbruggen werd Bureau SVB-BGT opgericht. Vanuit het bureau werkten transitie/ketenregisseurs om de transitie aan te jagen, grensconflicten tussen bronhouders op te lossen en te zorgen dat gaten in de kaart werden gedicht. Zij vormden de directe link tussen het centrale Bureau SVB-BGT, de regio's en de individuele bronhouders.

Afbouw van Bureau SVB-BGT

De focus verschoof toen de kaart rond 2016/2017 nagenoeg landsdekkend en operationeel werd ingevoerd in de Landelijke Voorziening (LV BGT). De intensieve 'bouw- en herstelfase' was ten einde en de 'bijhoudingsfase' brak aan.

Het tijdelijke, organisatorisch omvangrijke Bureau SVB-BGT, werd stapsgewijs afgebouwd. De intensieve, regionale begeleiding door regisseurs was niet langer nodig omdat bronhouders hun eigen processen voldoende op orde hadden en het berichtenverkeer met de Landelijke Voorziening was gestabiliseerd.

Huidige functie van Stichting SVB-BGT

In 2021 zijn de statuten van Stichting SVB-BGT aangepast. De stichting is sindsdien gericht op:

- Belangenbehartiging: Het optreden als het centrale platform waar de zeven bronhoudergeledingen samen komen om afspraken te maken en belangen af te stemmen.
- Kwaliteitsmanagement: Het monitoren van de landelijke datakwaliteit, het opstellen van bijhoudingsinstructies en werkafspraken om te zorgen dat de kaart actueel, juist en eenduidig blijft.
- Community: delen van kennis via de website en de nieuwsbrief en faciliteren dat bronhouders elkaar kunnen ontmoeten in de regio's en op de contactdagen.

SVB-BGT is hiermee geëvolueerd van een dynamische, zwaar opgetuigde projectorganisatie met regisseurs in het veld, naar een compacte stichting die zorgt dat bronhouders blijven samenwerken aan een voor iedereen toegankelijke, kwalitatief hoogwaardige grootchalige kaart van Nederland.

1.2 Aanleiding en doel

In 2024 heeft SVB-BGT de Visie SVB-BGT 2024-2030 opgesteld waarin bronhouders gezamenlijk richting hebben bepaald op bronhouderschap, governance, het datamodel, uniformiteit en nieuwe inwintechnieken. Deze visie gaf ook aanleiding om het doel en functioneren van de stichting zelf eens tegen het licht te houden: werken we aan de juiste doelen en hebben we als organisatie genoeg slagkracht en toegevoegde waarde om bij te dragen aan deze doelen? Het bronhoudersoverleg heeft daarom besloten om een interne evaluatie uit te voeren.

Stichting SVB-BGT heeft in de periode van eind 2025 tot begin 2026 een interne evaluatie uitgevoerd om te bepalen in welke mate zij haar statutaire doel realiseert en of de beschikbare middelen doelmatig worden ingezet.

Het statutaire doel luidt:

“De stichting heeft ten doel het bevorderen en het ondersteunen – in de ruimste zin des woords – van de samenwerking tussen de bronhouders, als bedoeld in de Wet basisregistratie grootschalige topografie, welke tevens deelnemer zijn van deze stichting, teneinde de deelnemers in staat te stellen de hen in de wet opgedragen taken uit te voeren.”

De evaluatie richt zich op vier hoofdthema's:

- Effectiviteit: in hoeverre realiseert stichting SVB-BGT haar doelstellingen?
- Interne organisatie: hoe goed werken de onderdelen van de stichting samen?
- Externe samenwerking: hoe effectief werkt de stichting samen met bronhouders en ketenpartners?
- Bestaansrecht en toekomstperspectief: rechtvaardigen de doelen het voortbestaan van de stichting?

1.3 Methodologie

De evaluatie is uitgevoerd aan de hand van individuele semigestructureerde interviews met zestien respondenten, afkomstig uit verschillende geledingen van de stichting, het ministerie van BZK/VRO en Geonovum. De interviews zijn afgenomen op basis van een vooraf opgestelde vragenlijst en zijn thematisch geanalyseerd. De resultaten zijn geanonimiseerd in dit rapport weergegeven. De toelichting die is gebruikt als leidraad voor de interviews en de lijst van respondenten zijn opgenomen in de bijlages.

Naast de interviews is gebruik gemaakt van een publieksuitvraag bij de drie BGT-contactdagen in het najaar van 2025 via Mentimeter.

2 Effectiviteit van stichting SVB-BGT

2.1 Realisatie van de statutaire doelstellingen

Bevorderen van samenwerking

De stichting slaagt er in grote lijnen in om samenwerking te bevorderen. Het platform wordt gewaardeerd als de plek waar bronhouders gezamenlijke standpunten bepalen voordat zij optreden in de bredere governance. (Zicht op Nederland, begeleidingsgroep geobasisobjecten). Respondenten benadrukken dat dit vooroverleg onmisbaar is: zonder de stichting zouden individuele bronhouders geen gemeenschappelijke lijn trekken en zwakker staan in externe overleggen.

Tegelijkertijd signaleren meerdere respondenten dat de stichting is verschoven van een praktisch-ondersteunende rol naar een overleg- en belangenbehartigingsorganisatie. Concrete samenwerkingsprojecten, zoals gezamenlijk inwinnen en het opzetten van een leertraject voor BGT-beheerders, blijven vaak steken in de ideeënsfeer.

Ondersteunen van bronhouders

De ondersteuning van individuele bronhouders is afgenomen. Met het wegvallen van de transitieregisseurs zijn bronhouders meer op zichzelf aangewezen. Meerdere respondenten geven aan dat bronhouders voor operationele vragen vaker een kortere lijn kiezen via externe partijen of eigen netwerken. Dit is ook bevestigd in een publieksuitvraag bij de contactdagen.

Voor een breed beeld van wat er leeft aan uitdagingen bij bronhouders zouden de regio-overleggen het juiste platform zijn. Niet alle regio-overleggen functioneren echter even goed, waardoor vragen vanuit de achterban niet altijd de juiste weg omhoog vinden. In een deel van de regio's vindt op dit moment geen regio-overleg plaats. SVB-BGT heeft sinds het afscheid van de transitieregisseurs ook geen wezenlijke rol bij de voorbereiding en facilitering van de regio-overleggen. In 2026 gaat hieraan een impuls worden gegeven vanuit het spoor kennisdeling van de Visie 2025-2030.

Vertegenwoordigen van bronhouders

Tijdens de opbouw van de BGT was er geen brede governancestructuur voor de geobasisregistraties. SVB-BGT vertegenwoordigde destijds de gezamenlijke bronhouders in overleggen en besluitvormingsprocessen. Inmiddels is via Zicht op Nederland Datafundament de governance rond de geobasisregistraties anders geregeld en heeft SVB-BGT geen formele positie meer. Dit is ook niet nodig omdat alle bronhoudergeledingen vertegenwoordigd zijn in ZoN Datafundament via deelname aan de Begeleidingsgroep Geobasisobjecten.

De representatiefunctie wordt desondanks als een van de sterkste kanten van stichting SVB-BGT gezien. De stichting zorgt ervoor dat ook kleine(re) bronhouders worden gehoord en dat de diversiteit aan belangen van gemeenten, waterschappen, provincies, en landelijke bronhouders worden gewogen voor er naar buiten wordt getreden.

BZK/VRO en Geonovum geven aan SVB-BGT een solide gesprekspartner te vinden. De stichting is voor hen een betrouwbaar aanspreekpunt voor het grote en diverse veld van bronhouders.

Gezamenlijke standpuntvorming en kwaliteitsmanagement

De stichting is succesvol in het formuleren van gezamenlijke standpunten. De visie 2025–2030 wordt als een concreet succesverhaal genoemd.

Op het gebied van kwaliteitsmanagement zijn er wel verschillen van inzicht. De huidige kwaliteitsindicatoren worden door sommige bronhoudergeledingen als weinig ambitieus ervaren. Zij stellen dat de huidige manier van kwaliteitsmonitoring vooral gericht is op technische correctheid van de geregistreerde objecten en zouden graag zien dat er meer werd gestuurd op de feitelijke correctheid: de volledigheid en actualiteit van de objecten in relatie tot de werkelijkheid. De kwaliteitsgroep functioneert op dit moment op ad-hoc-basis, wat voldoende is voor het bewaken van de technische correctheid.

Respondenten wijzen erop dat de verantwoordelijkheid voor toezicht formeel bij BZK/VRO ligt, maar dat de stichting een meer adviserende en signalerende rol zou kunnen spelen. Het bronhoudersoverleg heeft op 22 mei besloten dat de prioritering op het gebied van kwaliteit wordt bepaald door de gebruikers van de BGT. Zolang er vanuit de gebruikers hiervoor geen concrete redenen worden aangedragen, is er geen reden om het ambitieniveau en de wijze van kwaliteitsmanagement te herzien.

2.2 Concrete resultaten

Respondenten noemen de volgende concrete resultaten die de stichting heeft geboekt:

- Totstandkoming en doorontwikkeling van de BGT als hoogwaardig landelijk product
- Effectieve inbreng in de governance van geobasisregistraties
- Gezamenlijke bijhoudingsinstructies en werkafspraken
- Visie 2025–2030 en bijbehorende werkgroepen
- Versterking van de eenheid tussen BAG en BGT
- Contactdagen en kennisdeling via de website
- Conflictbemiddeling tussen bronhouders

2.3 Kansen voor grotere effectiviteit

Respondenten zien de volgende kansen om de effectiviteit van de stichting te vergroten:

- Actief participeren bij de doorontwikkeling van het informatiemodel en de implementatie hiervan. Het gaat hierbij niet alleen om de verbetering van IMBGT en IMGeo, maar ook het actief bijdragen aan de stip op de horizon voor een integraal informatiemodel voor geo-objecten.
- Gezamenlijke mutatiesignalering met behulp van AI-technologie
- Meer kennisdeling over nieuwe technologieën, ook via de regio's
- Betere opvolging van de visie door concrete projecten te initiëren
- Meer 'bottom-up' ophalen bij bronhouders en vertalen naar 'top-down' sturing

3 Interne organisatie

3.1 Samenwerking tussen de geledingen

Bestuur

Het bestuur wordt door meerdere respondenten als relatief passief beschouwd. Het besluit formeel, maar doet dat vrijwel uitsluitend op basis van adviezen vanuit het BO. Er is weinig zicht op de activiteiten van het bestuur bij BO-leden, en vrijwel geheel niet bij de OOB-leden.

Respondenten zijn het erover eens dat een bestuur formeel noodzakelijk is voor de stichting. Daarnaast zien zij kansen nu er in de middellange toekomst een aantal belangrijke ontwikkelingen gaan plaatsvinden (vernieuwing informatiemodel, BGT 3D, nieuwe IT-voorzieningen). Dit biedt ruimte en toegevoegde waarde om het bestuur een actievare en zichtbaardere rol te geven, met name als het gaat om het uitdragen van visie en het vertegenwoordigen van de stichting naar buiten.

Bronhoudersoverleg (BO)

Het BO functioneert de facto als dagelijks bestuur en houdt zich vooral bezig met het behartigen van de belangen van de bronhouders. De agenda is overwegend bottom-up, wat als een sterkte wordt ervaren (responsief op de actualiteit), maar soms ook als beperking (weinig strategische aansturing).

De besluitvorming wordt als efficiënt en transparant beoordeeld, maar met de kanttekening dat bestuur en OOB niet altijd goed zicht hebben op de afwegingen die worden gemaakt. In 2026 is het BO daarom gestart om de notulen gedetailleerder te maken.

Operationeel overleg bronhouders (OOB)

Het OOB richt zich op de daadwerkelijke ondersteuning van bronhouders door inhoudelijke vraagstukken te behandelen en bijhoudingsinstructies op te stellen. Het OOB wordt als effectief beoordeeld. De verbinding met het BO verloopt redelijk, maar er zijn verbeterpunten. OOB-leden escaleren zelden naar het BO, ook als dat wel nuttig zou zijn. De interactie met de regio's is beperkt. Respondenten zien kansen om het OOB actiever te betrekken bij beleidsvoorbereiding en om kennis vanuit de uitvoering beter omhoog te laten komen.

Regio's

De regio's worden gezien als een belangrijk instrument voor kennisuitwisseling en betrokkenheid van de achterban, maar de kwaliteit en activiteit van de regio's verschilt sterk. Sommige regio's zijn goed georganiseerd, andere zijn niet of nauwelijks actief. Er is geen gedeeld platform voor samenroepers. Kleine nuancering hierbij is dat in sommige regio's andere regionale samenwerkingen zijn waarin geo-onderwerpen in brede zin worden besproken. Een aparte regiobijeenkomst voor de BGT is dan niet altijd nodig.

Respondenten signaleren dat de regio's te weinig informatie ontvangen en te weinig worden bediend door de centrale organen van de stichting. Dit is een gevolg van de relatieve inhoudelijke stilstand sinds het stopzetten van SVB2BGT en de ontwikkeling van de Samenhangende Objecten Registratie (SOR), waardoor er relatief weinig onderwerpen zijn die vanuit SVB-BGT bij de regio's kunnen worden belegd.

De komende jaren staan enkele grote veranderingen op stapel en om deze veranderingen effectief en efficiënt te implementeren is goed contact met de individuele bronhouders nodig. In 2026 is SVB-BGT daarom gestart om regio's meer te activeren en een alternatief kanaal te ontwikkelen voor de communicatie met de bronhouders in de regio's die zelf niet actief zijn.

Secretariaat

Het secretariaat wordt als nuttig en functioneel beschouwd. Er zijn geen noemenswaardige klachten over het functioneren. Wel wordt gesuggereerd dat het secretariaat een actievere rol zou kunnen spelen in het verbinden van de verschillende geledingen ('sateprikkelfunctie').

In 2026 is het secretariaat tijdelijk uitgebreid met capaciteit voor ondersteuning op inhoudelijke thema's. Als dit voldoende blijkt bij te dragen aan de samenwerking tussen de verschillende geledingen binnen de stichting en de regio's, kan worden overwogen om deze uitbreiding structureel te maken.

3.2 Besluitvorming en financieel beheer

De besluitvormingsprocessen worden over het algemeen als efficiënt beoordeeld, maar er zijn verbeteringen mogelijk ten aanzien van de transparantie. Ten aanzien van de transparantie zijn de volgende aandachtspunten aangedragen:

- Het bestuur wordt buiten de bestuursvergaderingen om niet actief op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.
- Verslagen van het BO worden voldoende gedeeld binnen de verschillende overleggen; maar bestuursverslagen bereiken het OOB niet structureel.
- De voorbereiding en verslaglegging van de overleggen zijn op orde, maar om de besluitvorming te monitoren is het noodzakelijk om de agenda's en verslagen nauwgezet te volgen.
- BGT-beheerders, de feitelijke achterban hebben zijn voor de ontwikkelingen en besluitvorming binnen SVB-BGT volledig afhankelijk van de communicatie vanuit SVB-BGT. Niet alle besluiten worden echter gedeeld met de achterban.

De financiering wordt als sober maar doelmatig gezien. De stichtingsvorm biedt praktische voordelen voor het beheer van een gemeenschappelijk budget en maakt het ook mogelijk om zelf projecten te initiëren.

3.3 Verbeterpunten interne organisatie

Op basis van de interviews zijn de volgende verbeterpunten geïdentificeerd:

- Versterk de verticale verbinding tussen bestuur, BO, OOB en regio's
- Beter faciliteren van de regio's (informatie, agenda, platform voor samenroepers)
- Vaker afstemming tussen BO en OOB om gemeenschappelijk begrip te vergroten en relevante uitvoeringsvraagstukken op de agenda van het BO te plaatsen.
- Vergroten van de transparantie:
 - Actief delen van bestuursverslagen binnen SVB-BGT.
 - Bestuur en achterban beter informeren over de ontwikkelingen en besluitvorming binnen SVB-BGT.

4 Externe samenwerking

4.1 Relaties met externe partners

BZK/VRO

De relatie met BZK/VRO wordt over het algemeen als constructief ervaren. De stichting functioneert als een serieuze gesprekspartner en weet gezamenlijke standpunten effectief in te brengen. Respondenten benadrukken dat de formele beslissingsbevoegdheid inzake kwaliteitstoezicht en financiering bij BZK/VRO ligt en dat de stichting een adviserende en signalerende rol heeft.

Het ministerie zou zelf graag zien dat stichting SVB-BGT, net als Kadaster (IT-leverancier) en Geonovum (beheerder van het informatiemodel) een actievere rol pakt in de governance van de geobasisregistraties. In het BO is er nadrukkelijk voor gekozen om dit niet te doen, omdat de bronhouders zelf al vertegenwoordigd zijn in de governance. Deelname van SVB-BGT zou hiermee tot dubbele vertegenwoordiging leiden.

Kadaster

De relatie met het Kadaster wordt wisselend beoordeeld. Op dit moment verloopt de samenwerking op specifieke dossiers, zoals de BRAVO-vernieuwing, goed. De opvattingen over de rolverdeling tussen het Kadaster en SVB-BGT en liepen en lopen soms door elkaar (beheerder, toezichthouder, gebruiker en recent zelfs als aanspreekpunt voor vragen vanuit de regio). Het verdient aanbeveling om te blijven investeren in een goede relatie tussen beide organisaties, en dan met name de (interpretatie van de) wederzijdse afspraken over de rolverdeling.

Geonovum

Geonovum wordt gezien als een waardevolle en gelijkwaardige samenwerkingspartner, met name op het terrein van standaardisering. De samenwerking verloopt over het algemeen goed.

4.2 Relatie met individuele BGT-beheerders

BGT-beheerders verwachten dat de stichting hen vertegenwoordigt en over het algemeen geven zij aan tevreden te zijn over het resultaat. Er is weinig rechtstreeks contact tussen individuele BGT-beheerders en SVB-BGT, maar op basis van de bevraging van de het publiek bij de contactdagen is hier ook geen concrete behoefte aan.

Bij de peilingen die zijn gehouden bij de contactdagen dat BGT-beheerders SVB-BGT niet zien als eerste aanspreekpunt voor problemen en onduidelijkheden, maar dat ze meestal direct contact opnemen met collega-BGT-beheerders, het regionale aanspreekpunt of in geval van decentrale overheden de koepel die hun bronhoudergeleding representeert (VNG, IPO of UvW).

5 Bestaansrecht en toekomstperspectief

5.1 Bestaansrecht

Alle respondenten onderschrijven het bestaansrecht van de stichting. De unieke waarde van de stichting wordt als volgt samengevat:

- De stichting is één van de weinige plekken waar alle BGT-bronhouders op gelijkwaardige basis samenkomen, buiten de directe invloedssfeer van BZK/VRO
- Zonder de stichting zouden individuele bronhouders geen gemeenschappelijke lijn trekken in de governance
- De stichting biedt praktische voordelen: eenvoudig budget beheren, opdrachten verstrekken, website onderhouden
- De stichting is opgebouwd met veel energie en zou moeilijk opnieuw te creëren zijn

Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de BGT inmiddels een volwassen product is, waardoor de urgentie van de stichting als 'productieorganisatie' is verdwenen. Daarbij is er inmiddels ook een volwassen governancestructuur waarin de belangen van bronhouders gelijkwaardig zijn geborgd. De meerwaarde ligt nu primair in het kwaliteitsmanagement en het bieden van een platform voor de afstemming tussen de bronhoudergeledingen.

5.2 Toekomstige ontwikkelingen

Respondenten wijzen op een aantal ontwikkelingen die het voortbestaan van het samenwerkingsverband noodzakelijk en urgent maken:

- Doorontwikkeling van informatiemodellen en IT-voorzieningen
- BGT 3D: nog geen gezamenlijke visie; vraagt om gecoördineerde aanpak
- IBRO/Mercator: complexe governance-vraagstukken; positie van bronhouders staat potentieel onder druk
- Herziening van de Wet basisregistratie grootschalige topografie
- Nieuwe technologieën (AI, mutatiesignalering): kansen voor kennisuitwisseling en samenwerking

Meerdere respondenten benadrukken dat het belangrijk is de structuren in stand te houden ook als er op korte termijn weinig te besluiten valt, zodat de stichting klaar staat wanneer de op handen zijnde grote veranderingen zich daadwerkelijk aandienen.

5.3 Organisatievorm

De stichtingsvorm wordt door de meeste respondenten als passend beschouwd. De stichting is een eigen rechtspersoonlijkheid met een formele positie. Bijkomend voordeel is dat de stichting een eigen budget heeft en hierdoor eenvoudig opdrachten kan verstrekken.

De mogelijke alternatieven voor de organisatievorm van stichting zijn een vereniging, of een meer informele vorm zoals een convenant of een losse community:

- Vereniging. Dit zou een formeel ledenbestand en ledenvergadering vereisen, wat als omslachtig wordt gezien. Ook bij een vereniging zal een bestuur moeten worden ingericht, waarmee de administratieve belasting niet wezenlijk anders zal zijn dan bij een stichting.
- Convenant of losse community. Het valt te verwachten dat met het wegvallen van de grotere structuren van de stichting, ook de betrokkenheid van met name de landelijke bronhouders minder wordt. Daarbij verliest SVB-BGT bij deze vormen ook de formele positie en de financiële slagkracht.

De conclusie van de meerderheid van de respondenten: er is een vorm van organisatie nodig om de belangen van de zeven bronhoudergeledingen op elkaar af te stemmen. De stichting is niet de enige mogelijke vorm van organisatie, maar ze werkt goed en opheffen of omvormen zou veel energie kosten zonder duidelijke meerwaarde.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Stichting SVB-BGT vervult een erkende en waardevolle rol binnen het stelsel van de BGT. De stichting slaagt er in de kern in om haar statutaire doel te realiseren: bronhouders worden samengebracht, gezamenlijke standpunten worden geformuleerd en ingebracht in de governance, en de stichting fungeert als een serieuze gesprekspartner voor het ministerie van BZK/VRO, Kadaster en Geonovum.

De interne organisatie functioneert redelijk goed, maar kent verbeterpunten, met name in de verticale verbinding tussen de geledingen en in de activiteit van het bestuur. De regio's verdienen meer aandacht als schakel met de brede achterban.

Het bestaansrecht van de stichting wordt breed onderschreven, ook in het licht van de toekomstige ontwikkelingen. Tegelijkertijd is er ruimte en bij een deel van de bronhoudergeledingen behoefte om meer ambitie te tonen, vooral bij het omzetten van visie in concrete projecten.

6.2 Aanbevelingen

De aanbevelingen in dit rapport bieden een concreet aanknopingspunt om de effectiviteit en cohesie van stichting SVB-BGT verder te versterken.

Aanbeveling 1: Versterk de verticale verbinding binnen de stichting

Investeer in de 'sateprikkelfunctie': zorg dat thema's op BO-agenda ook actief worden geagendeerd in het OOB, en dat signalen uit het OOB en de regio's tijdig omhoogkomen. Overweeg periodieke gezamenlijke sessies van BO en OOB, bijvoorbeeld rond specifieke inhoudelijk thema's. Het secretariaat kan deze rol vervullen, maar dan moet de tijdelijke uitbreiding met een inhoudelijk deskundige permanent worden gemaakt.

Aanbeveling 2: Breng het bestuur vaker in stelling

Het bestuur heeft een belangrijke ambassadeursrol, met name richting externe partners en de bredere governance. Maak explicieter gebruik van de bestuurlijke gezaghebbendheid en zorg voor betere informatiedeling over bestuurlijke activiteiten naar BO en OOB.

Aanbeveling 3: Versterk de regio's als schakel met de achterban

Faciliteer aanspreekpunten/samenroepers beter met informatie en een gedeeld platform. Zorg voor meer actieve betrokkenheid van landelijke bronhouders bij regioactiviteiten.

Aanbeveling 4: Verbeter de samenwerking met Kadaster

Verstevig de relatie met het Kadaster en voorkom rolverwarring in de toekomst door de gezamenlijk afspraken over taakverdeling en rolopvatting waar nodig te verduidelijken en/of aan te scherpen.

Aanbeveling 5: Bereid de stichting voor op toekomstige ontwikkelingen

Formuleer tijdig een gezamenlijke visie op het moderniseren van het informatiemodel en de eventuele opgang van IMGeo in een groter geheel, BGT 3D, en de herziening van de Wet BGT. Hierbij dient ook nadrukkelijk rekening te worden gehouden met de fundamentele verschillen tussen de bronhoudergedingen. Bepaal verder ook welke rol SVB-BGT wil gaan spelen bij de ontwikkeling en implementatie en zorg dat de organisatiestructuur klaarstaat om een actieve rol te spelen wanneer grote veranderingen zich aandienen.

Bijlage 1. Leidraad voor de individuele gesprekken

Memo

Aan Deelnemers aan individuele gesprekken
Van Joland van der Heijden

Datum 28 januari 2026
Afschriften Geen
Bijlage(n) Geen

Betreft : Toelichting doel evaluatie

In de statuten van SVB-BGT is het doel van de stichting als volgt geformuleerd:

“De stichting heeft ten doel het bevorderen en het ondersteunen – in de ruimste zin des woords – van de samenwerking tussen de bronhouders, als bedoeld in de Wet basisregistratie grootchalige topografie, welke tevens deelnemer zijn van deze stichting, teneinde de deelnemers in staat te stellen de hen in de wet opgedragen taken uit te voeren.”

Op dit moment wordt een interne evaluatie uitgevoerd om te bepalen in welke mate SVB-BGT haar statutaire doel realiseert (effectiviteit) en om te bepalen of de hiervoor beschikbare middelen doelmatig worden ingezet (efficiëntie).

In de evaluatie wordt gekeken naar de volgende vragen:

1. Hoe effectief is SVB-BGT?
 - a. In hoeverre realiseren wij de doelen van de stichting?
 - i. Bevorderingen van samenwerking tussen bronhouders
 - ii. Ondersteunen van bronhouders
 - iii. Vertegenwoordigen van bronhouders
 - iv. Gezamenlijke standpunten formuleren en inbrengen in de bredere governance van de geobasisregistraties
 - v. Kwaliteitsmanagement
 - b. Welke concrete resultaten hebben we samen gerealiseerd?
 - c. In welke mate is de stichting succesvol in het stimuleren van kennisuitwisseling en het wegnemen van barrières voor samenwerking?
 - d. Welke kansen zijn er om de effectiviteit van SVB-BGT te vergroten?

2. Hoe goed werkt onze interne organisatie?
 - a. Hoe werken de diverse onderdelen van SVB-BGT samen?
 - i. bestuur
 - ii. bronhoudersoverleg (BO)
 - iii. operationeel overleg bronhouders (OOB)
 - iv. regio's
 - v. secretariaat
 - b. Zijn alle onderwerpen belegd en op het juiste niveau?
 - c. Zijn de besluitvormingsprocessen binnen de stichting efficiënt en transparant?
 - d. Worden de beschikbare financiële middelen op een doeltreffende manier ingezet om de doelstellingen te bereiken?
 - e. Welke mogelijkheden zijn er om de interne organisatie te verbeteren?
3. Hoe goed werken we samen met bronhouders en ketenpartners?
 - a. Hoe wordt de stichting gezien en gewaardeerd door onze achterban: de bronhouders?
 - b. Hoe effectief is de stichting in het opbouwen en onderhouden van relaties met externe partners (VRO, Kadaster, Geonovum, kennisinstellingen, adviesorganen, etc.)?
 - c. In welke mate worden de behoeften en feedback van de aangesloten partijen meegenomen in de plannen en activiteiten van de stichting?
 - d. Welke mogelijkheden zijn er om de samenwerking met bronhouders en ketenpartners te verbeteren?
4. Rechtvaardigen de doelen nog altijd dat een organisatie als SVB-BGT bestaat?
 - a. Is SVB-BGT nodig om de belangen van bronhouders te bewaken en behartigen?
 - b. Zijn er toekomstige ontwikkelingen die het samenwerkingsverband noodzakelijk maken?
5. Is het nodig dat SVB-BGT een stichting is? Zijn er ook andere organisatievormen mogelijk om de doelen te realiseren? En wat zijn hiervan de voor- en nadelen?
6. Welke andere kansen zie je voor SVB-BGT? Wat kan er beter en slimmer?

Bijlage 2. Lijst respondenten

Respondent	Organisatie
Don van Dongen	Ministerie van Defensie / Rijksvastgoedbedrijf
Hans van der Meij	Secretariaat SVB-BGT
Jeroen Vos	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Jos Brouwer	Ministerie van Defensie / Rijksvastgoedbedrijf
Jos Verdoold	Unie van Waterschappen
Kees Brondijk	Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen / Voorzitter OOB
Marcel de Vries	Ministerie van Defensie / Rijksvastgoedbedrijf
Marcel Rietdijk	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Martijn Odijk	Ministerie van BZK
Monique van den Berg	Secretariaat SVB-BGT (voormalig)
Nicole de Keijzer	Unie van Waterschappen
Roelof Boekhold	Prorail (voormalig)
Roelof van der Wal	Interprovinciaal Overleg
Silvy Horbach	Geonovum / Samenroeper zuidelijke regio's
Vincent Janssen	Rijkswaterstaat
Wim Looijen	Geonovum